

STAROSTI PRIJAZNA MESTA IN OBČINE

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM IN PROGRAM MLADI ZA STAREJŠE

Občina Ravne na Koroškem obsega slikovito pokrajino spodnjega dela Mežiške doline. Gospodarstvo občine je razvojno naravnano v pospešeno preoblikovanje iz monokulturne dejavnosti z izrazitim industrijskim težiščem na območju bivše železarne v širšo paleto ponudb izdelkov in storitev. Poleg še prevladujoče težke industrije so močnejše razviti kovinska industrija, gradbeništvo in promet. Okostje turistične ponudbe tvori širše območje Uršlje gore z Rimskim vrelcem, Prežihovo bajto, Ivarčkim jezerom in smučiščem na Ošvenu. Mesto Ravne na Koroškem je gospodarsko, kulturno in upravno težišče občine in celotne Mežiške doline z vsemi pomembnejšimi skupnimi dejavnostmi. Štiri kilometre oddaljene Kotlje so pretežno stanovanjsko naselje z arhitekturno zanimivim naseljem individualnih hiš in z oblikovano turistično ponudbo. Znamenitosti Raven so enkratne jeklene umetniške skulpture forme vive, spominski muzej našemu velikemu pisatelju Prežihovemu Vorancu, Prežihova bajta – etnološki in memorialni spomenik, ki predstavlja delo velikega pisatelja in njegove družine, obenem pa kaže tradicionalno koroško hišo malega kmeta, bajtarja, ter življenje v njej. Na Rimskem vrelcu v Kotljah je izvir naravne mineralne vode, izjemno bogate z železom, ki so jo že pred več kot stoletjem uspešno tržili. Bližnje Ivarčko jezero je biser pod Uršljo goro, pomembno izhodišče za razvoj okolju prijaznega turizma s številnimi aktivnostmi, kot so planinarjenje, pohodništvo, jadrno padalstvo, gorsko kolesarjenje, jahanje, smučanje, drsanje, sankanje ... Najpomembnejši kulturnozgodovinski spomenik v občini je grad Ravne (Streiteben) z dominantno lego na terasi

nad železarno, v katerem domuje Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika. V neposredni bližini gradu sta gimnazija in odlično urejen športni center, ki skozi vse leto nudi široko paleto športno-rekreacijskih dejavnosti. Za aktivno preživljanje prostega časa so na razpolago mestno kopališče z olimpijskim bazenom, pokrit zimski bazen, sodoben atletski stadion, športna igrišča in dvorane, tenis center in smučišče Poseka z umetno zasnežitvijo in razsvetlavo. V okviru športnega parka je za adrenalinske športnike na novo urejena atraktivna, štiri in pol kilometra dolga steza za gorsko kolesarjenje čez drn in strn. Med raznoliko in bogato kulturno dediščino Raven na Koroškem, Mežiške doline in celotne Koroške pa ima posebno mesto tehniška dediščina, zlasti tista s področja železarske in jeklarske industrije.

Občina Ravne na Koroškem se je na podlagi sklepa občinskega sveta vključila v slovensko in svetovno mrežo starosti prijaznih mest in občin. Pri tem je glavni cilj oblikovati občinsko politiko po meri potreb občanov ter z majhnimi, uresničljivimi koraki povečevati kakovost življenja in sožitja. V občini je namreč 1842 starejših občanov, starih nad 65 let (15,7% prebivalstva Občine), njihovo število pa se bo v prihodnje še povečalo.

Ustanovili smo Odbor starosti prijazne občine, ki je sestavljen iz seniorjev in seniork ter koordinatorja odbora, predstavnika občine, katerega naloga je povezovanje odbora z županom, in strokovnimi službami občine ter z Inštitutom Antona Trstenjaka. 17. 5. 2012 je župan podpisal Dublinško deklaracijo in s tem je Občina Ravne na Koroškem uradno vstopila v Svetovno in slovensko mrežo starosti prijaznih mest ter pridobila certifikat, s katerim nas Svetovna

zdravstvena organizacija priznava kot članico te svetovne mreže. Mestni seniorji in seniorke so sprejeli Akcijski načrt, ki zajema nabor ukrepov za izboljšanje položaja starejših v občini s konkretnimi nalogami, viri financiranja, roki izvedbe in odgovornimi nosilci nalog. Občina Ravne na Koroškem je v proračunu za leto 2012 namenila tudi nekaj sredstev za izvajanje ukrepov. Naš projekt je usmerjen v izvajanje in izboljšanje položaja starejših na osnovi raznih programskih vsebin ter dajanju pobud vsem institucijam in drugim organom v občini za izboljšanje svojih storitev v smislu, da bi bile prijaznejše za starejše občane.

V tem času smo uredili brezplačno uporabo prostorov Fitnes centra za starejše v našem športnem parku. V Pravilnik za dodeljevanje denarnih pomoči v občini smo dodali izjeme za upokojence z nizkimi pokojninami. Na enem od avtobusnih postajališč smo po predlogu mestnih seniorjev postavili nadstrešek s klopjo in košem. Na novi pešpoti smo na pobudo seniorjev postavili tri klopi s koši in stojali za kolesa. Sofinancirali smo tudi nakup bazenskega dvigala za invalide, ki je namenjeno tudi starejšim, da lažje vstopajo v bazen.

Akcijski načrt zajema še več drugih pobud in predlogov, ki jih bomo v prihodnje v okviru finančnih zmožnosti postopoma realizirali.

Radi bi predstavili dobre izkušnje našega programa *Mladi za starejše – vzpodbujanje medgeneracijskega sožitja v občini*.

V marcu 2011 je bila izvedena raziskava o potrebah, interesih in željah starejših občanov po različnih oblikah pomoči v naši občini. Pokazala je željo starejših po pomoči dijakov srednjih šol. Zato smo pripravili ta program in njim pričeli marca 2012, ko smo prvič obiskali zainteresirane starejše občane na njihovih domovih. Obiskovali sta jih prostovoljka Društva upokojencev in strokovna sodelavka iz občinske uprave, ki vodi ta program. Vanj se je aktivno vključilo 24 starejših občanov in 36 dijakov Gimnazije in Srednje tehnične šole Ravne. Sredstva

za izvajanje programa je zagotovila občina v svojem proračunu. Obe srednji šoli sta se radi odzvali k sodelovanju. Kot mentorici dijakov sta sodelovali tudi dve profesorici, ki sta se z dijaki redno tedensko srečevali ter jih usmerjali. Pred pričetkom izvajanja programa, smo izvedli še krajšo učno delavnico, na kateri so se starejši in dijaki seznanili z potrebnimi informacijami in nekaj znanji o komuniciranju med mlajšimi in starejšimi. Delavnico so nam pomagali izvesti strokovnjaki iz Inštituta Antona Trstenjaka.

Takoj nato smo v drugi polovici marca z dijaki in prostovoljci Društva upokojencev organizirali prve obiske pri starejših občanah, na katerih so se dogovorili o nadaljnjih terminih obiskov ter lažjih opravilih in delih, ki jih bodo dijaki opravljali pri njih doma, ker jih starejši sami opravijo težko. Podpisali so tudi medsebojne dogovore in v aprilu so dijaki pričeli z obiski, ki so potrem potekali dva meseca. Opravljali so lažja gospodinjska opravila, odnašali smeti, pomagali pri nakupih v trgovini, pometali so dvorišča, opravljali lažja vrtna dela, jih učili osnov računalništva, z njimi klepetali in jim krajšali dolge dni s prijetnim druženjem. Ta pomoč je bila seveda za starejše brezplačna, dijaki so delali prostovoljsko. Ob zaključku šolskega leta jim je na svečani prireditvi župan Občine Ravne, mag. Tomaž Rožen, podelil simbolično nagrado – nahrbtnik z logotipom občine, majico z napisom »mladi za starejše« 2011/2012 in logotipom občine ter darilni bon za izlet v Adrenalinski park Pohorje. Tudi starejši so prejeli simbolično darilo – bonboniero, s katero smo se jim zahvalili za zaupanje pri vključitvi v program druženja z mladimi. Na prireditvi z glasbenim in drugim kulturnim programom so dijaki v obliki intervjuja prikazali tudi sodelovanje in druženje s starejšimi, na koncu pa je bilo druženje ob pizzah in pecivu.

S pomočjo prostovoljcev Društva upokojencev smo izvedli anketo o zadovoljstvu starejših z programom, ki je pokazala, da so bili starejši z delom naših dijakov zadovoljni

in bi v program želeli ostati vključeni tudi v prihodnje. V svojih opombah so nas seznanili tudi z določenimi pomanjkljivostmi programa, za kar smo jim hvaležni in bomo njihove sugestije upoštevali pri izvajanju programa v novem šolskem letu.

S programom nadaljujemo tudi v šolskem letu 2012/2013. V septembru smo zbirali prijave starejših. Povabilo k vključitvi v program je bilo objavljeno na lokalni televiziji, na oglasnih

deskah po občini, v avli občinske uprave, na spletni strani občine in v prostorih Društva upokojencev. V obeh srednjih šolah so potekale priprave dijakov. V oktobru že začnemo z izvajanjem programa, ki bo potekal skozi vse šolsko leto do maja 2013, ko se bo zopet zaključil s skupno kulturno prireditvijo.

Darja Čepin
občinska koordinatorica starosti prijazne Občine
Ravne na Koroškem
